



Universiteit
Leiden
The Netherlands

De Blockchain-Based Limited Liability Company

Koster, H.

Citation

Koster, H. (2020). De Blockchain-Based Limited Liability Company. *Ondernemingsrecht*, 2020(13/14), 755. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3133381>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3133381>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Ik meen dat voor een Europese witwastoezichthouder en een EU-witwasrulebook zeker wat valt te zeggen, nu dit voor meer harmonisatie zal zorgen. Het is nu afwachten op de verdere implementatie van het actieplan. Kortom, wordt vervolgd.

Harold Koster

De Blockchain-Based Limited Liability Company

Ondernemingsrecht 2020/134

Sinds 1 juli 2018 is het in de Amerikaanse Staat Vermont mogelijk om een Blockchain-Based Limited Liability Company (BLLC) op te richten.¹ De BLLC is gebaseerd op de rechtsvorm van de Limited Liability Company (LLC). De reguliere LLC is in de VS in de jaren zeventig van de vorige eeuw ontwikkeld in de staat Wyoming. Toen in 1996 duidelijkheid ontstond dat voor belastingdoeleinden in beginsel sprake was van een transparante rechtsvorm, leidde dit tot een enorme toename van het aantal LLC's in de VS.² Het voordeel van een limited liability company is de beperking van aansprakelijkheid van alle vennoten gekoppeld aan een flexibele managementstructuur.³

Een BLLC naar het recht van Vermont is een (gedeeltelijk) geautomatiseerde (of gerobotiseerde) LLC met rechtspersoonlijkheid.⁴ Een geautomatiseerde of gerobotiseerde organisatie wordt ook wel aangeduid als een 'decentralized autonomous organization' (DAO). Een dergelijke organisatie wordt gerund door regels gecodeerd als computerprogramma's, deze noemt men ook wel smart contracts.⁵ De regels die een DAO gebruikt om transacties en programmaregels op te slaan, worden toegepast met behulp van blockchain. Een voorbeeld van een DAO is een gemeente die besluit om een taxionderneming met zelfrijdende auto's voor haar burgers op te zetten, waarbij een algoritme bepaalt wanneer het tijd is voor onderhoud. Dit

algoritme zou ook de organisatie kunnen aansturen.⁶ DAO's kunnen opereren zonder centraal management. In plaats daarvan wordt de organisatie dan digitaal met behulp van blockchain aangestuurd door aandeelhouders en/of andere stakeholders of zelfs geheel digitaal.

De interne governance van een BLLC mag geheel of deels gebaseerd worden op blockchaintechnologie. Daartoe is onder meer in de wet vastgelegd dat de 'operating agreement' van de BLLC de stemprocedureregels dient te bevatten, en dat hierbij gebruik mag worden gemaakt van smart contracts gebaseerd op blockchaintechnologie. Hiermee kunnen voorstellen van 'managers, members, or other groups of participants in the BLLC' worden afgehandeld voor aanpassingen van het software system of protocol of beiden en andere wijzigingsvoorstellen voor de BLLC 'operating agreement' of enige andere governancekwestie of met betrekking tot de activiteiten binnen het doel van de BLLC. Voorts mag een BLLC op basis van de wettelijke regeling gebruikmaken van elk redelijk algoritme om registers bij te houden en om hiervan gebruik te maken voor vereisten, procedures en processen 'for conducting operations, or making organizational decisions on the blockchain technology' die worden gebruikt door de BLLC.

De Vermont Blockchain-Based Limited Liability Company betreft mijns inziens een belangrijke innovatieve ontwikkeling onder meer omdat voor de stemprocedureregels gebruik mag worden gemaakt van smart contracts gebaseerd op blockchaintechnologie. Het lijkt de moeite waard om te bezien in hoeverre een dergelijke benadering navolging in Nederland verdient.

Harold Koster

1 Zie 11 Vermont Stat. Ann. § 4171-4175.

2 Zie M. van Olfen en J.M. Blanco Fernández, *Rechtsvorm en gebruik van LLP's en LLC's*, Kluwer 2007, p. 51. Zie over de LLC ook I.S. Wuisman, *Een Nederlandse personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid: wenselijk?*, Kluwer 2011, par. 4.5.

3 Dat biedt ook zekerheid, omdat als partijen met behulp van blockchain transacties aangaan, dit kan leiden tot aansprakelijkheidsissues die nog niet uitgekristalliseerd zijn. Zie hierover R.A. Schwinger, 'Blockchain Law: Liability rumblings along the blockchain', *New York Law Journal*, 16 Juli 2019.

4 dOrg, BLLC was in 2019 de eerste DAO in de VS die gebruikmaakte van de nieuwe rechtsvorm. Zie voor de operating agreement: <https://lib.openlaw.io/web/default/template/bllc-dao%20-%20vermont>.

5 Zie hierover J. Naves, 'Smart contracts, Voer voor juristen?', *Onderneming en Financiering*, 2018/4.

6 Zie N. Burridge, 'Artificial intelligence gets a seat in the boardroom', *Nikkei Asian Review* (online), 10 mei 2017.